

Nr 194.

Ankom till riksdagens kansli den 1 juni 1937 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts framställning angående anslag till statens arbetslöshetskommission, reservarbeten och kontantunderstödsverksamhet m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

I propositionen, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1937/1938 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln, innefattande anslagen till socialdepartementet, föreslagit riksdagen (punkterna 20 och 21) att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1937/1938 beräkna *dels* till Statens arbetslöshetskommission ett förslagsanslag av 600,000 kronor, *dels ock* till Reservarbeten, kontantunderstödsverksamhet m. m. ett reservationsanslag av 12,000,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 23 april 1937 dagtecknad proposition, nr 302, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels till Statens arbetslöshetskommission för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 600,000 kronor;

dels till Reservarbeten, kontantunderstödsverksamhet m. m. för samma budgetår anvisa ett reservationsanslag av 14,000,000 kronor;

dels ock godkänna de av departementschefen förordade grunderna för användningen av nämnda reservationsanslag.

I propositionen redogöres till en början för de förändringar, som under år 1936 vidtagits i gällande bestämmelser angående statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet (sid. 2 och 3). Därefter avhandlas tvenne författningsändringar, avseende den ena revision vid statskommunalt reservarbete, utfört i vägstyrelsens regi (sid. 4), och den andra hyreshjälp (sid. 5). De åtgärder, som vidtagits i anledning av riksdagens skrivelser om utredningar, redovisas å sid. 6. I det följande lämnas en översiktlig redogörelse för arbetslöshetskommissionens hjälpverksamhet under år 1936 (sid. 6—21). Slutligen behandlas anslagsbehovet under budgetåret 1937/1938 å sid. 21—33. Departementschefens uttalande återfinnes å sid. 31—33.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehaft

dels en inom andra kammaren av herr A. Nordström i Kramfors m. fl. väckt motion, nr 3, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta avskaffa arbetslöshetskommissionen och de nuvarande arbetslöshetsdirektiven, att offentliga arbeten, vid vilka kollektivavtalslöner tillämpas, måtte anordnas och handhavas av statens, kommunernas och vägdistriktens ordinarie organ samt att 40,000,000 kronor måtte ställas till regeringens förfogande, att användas för att genom anslag och lån till vägdistrikt och kommuner göra det möjligt för dessa att anordna arbeten för arbetslöshetens bekämpande samt för anslag till kommunerna för bedrivande av kontant understödsverksamhet i de fall lämpliga arbeten icke kunna anordnas,

dels ock en inom andra kammaren av herr A. Olsson i Stockholm m. fl. väckt motion, nr 4, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta avskaffa arbetslöshetskommissionen och dess besvärnämnd, att de nödvändiga arbetsuppgifterna beträffande understödsverksamheten överföras till socialdepartementet samt att samtliga för de arbetslösa anordnade arbeten övertagas av statens olika verk och betalas i enlighet med i den öppna arbetsmarknaden gällande avtal.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden, får utskottet hänvisa till motionerna.

Utskottet.

De allmänna riktlinjer för arbetslöshetskommissionens verksamhet under nästa budgetår, som departementschefen uppdragit, föranleda icke någon utskottets erinran. Utskottet tillstyrker jämväl, att medelsbehovet till såväl kommissionens centrala verksamhet som till reservarbeten och kontantunderstödsverksamhet m. m. beräknas i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag.

Liksom under tidigare budgetår har räknats med att ett belopp av 500,000 kronor av reservarbetsanslaget skall stå till Kungl. Maj:ts förfogande till främjande av företagsverksamhet. En del av beloppet har därvid avsetts för förskottering av vissa kostnader i anledning av Lyckebyåns reglering. Den sålunda ifrågasatta medelsdispositionen finner sig utskottet böra tillstyrka.

Av den anslutning till arbetslöshetspolitikens allmänna utformning under nästa budgetår, som utskottet i annat sammanhang givit tillkänna, följer, att utskottet avstyrker motionerna II: 3 och 4.

Under återopande av det anförda får utskottet sålunda hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herrar Nordströms i Kramfors m. fl. och Olssons i Stockholm m. fl. förenämnda motioner (II: 3 och 4)

a) till *Statens arbetslöshetskommission* för budgetåret 1937/1938 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 600,000 kronor;

b) till *Reservarbeten, kontantunderstödsverksamhet m. m.* för samma budgetår under femte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 14,000,000 kronor;

c) godkänna de av departementschefen förordade grunderna för användning av nämnda reservationsanslag.

Stockholm den 1 juni 1937.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 193.

Reservation

av herrar *Johansson* i Fredrikslund, *Nilsson* i Landeryd, *Hörstadius*, *Domö*, *Persson* i Falla och *Olsson* i Staxäng, vilka ansett, att utskottets yttrande bort hava följande lydelse:

»De allmänna — — — Maj:ts förslag.

Liksom under — — — Lyckebyåns reglering. På sätt utskottet i utlåtandet rörande anslaget till beredskapsarbeten utvecklat och med understrykande av de synpunkter, som framförts i motionerna I: 108 och II: 217, vill utskottet utöver den sålunda ifrågasatta medelsdispositionen för Lyckebyåns reglering, vilken utskottet ej vill motsätta sig, förorda att av reservarbetsanslaget medel till ett belopp av högst 500,000 kronor stå till Kungl. Maj:ts förfogande för främjande av enskild företagsamhet med särskild hänsyn tagen till önskemålet att i de utsatta områdena befordra uppkomsten av småindustri.

Av den — — — II: 3 och 4.»
